СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРҐАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРҐАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XLI. Ч. 52. Джерзи Сіті, Н. Дж., понеділок, 6 березня 1933. VOL. XLI. No. 52. Jersey City, N. J., Monday, March 6, 1933. THREE CENTS.

В НЮЙОРСЬКІМ СТЕЙТІ ЗАМКНЕНО БАНКИ НА ДВА ДНІ

НЮ ЙОРК. — Ґовернор нюйорського стейту Лімен видав розпорядження, яким оголосив дводнеbuilt „банкове свято" для банків нюйорського стейту.

Банки будуть замкнені для публики в днях 4 і 6 березня. Ґовернор заявив, що йому прийшлося дуже важко видати таке зарядження, але натиск на нюйорські банки з боку людности й фінансових інституцій інших стейтів був такий великий, що треба було видати отсе охоронне зарядження.

РУЗВЕЛТ СКЛИКУЄ НАДЗВИЧАЙНУ СЕСІЮ КОНҐРЕСУ.

ВАШИНҐТОН. — Рузвелт, обнявши владу, скликує негайно надзвичайну сесію нового конґресу для полагодження банкової кризи. Радитимуть у новім конґресі тільки над банковою справою. По полагодженню цеї справи конґрес буде відрочений на яких 6 тижнів. По тій перерві наради надзвичайної сесії конґресу будуть продовжені для полагодження інших пекучих справ.

ОСТАННЯ НАРАДА РУЗВЕЛТА З ГУВЕРОМ.

ВАШИНҐТОН. — Формальна візита, яку зложив Рузвелт уступаючому президентови Гуверови, перемінилася в довшу конференцію, підчас якої радили в справі негайної допомоги банкам. Гувер намагався вплинути на Рузвелта, щоби видати перед інавґурацією спільну з Гувером відозву в банковій справі, але Рузвелт відмовився від цього. Казав, що може забирати голос тоді, коли матиме владу в своїх руках.

ЗБИРАЄ ФОНДИ ДЛЯ РАТУВАННЯ БАНКІВ.

ВАШИНҐТОН. — „Ріконстрокшен Файненс Корпорейшен" стягає з ріжних жерел фонди, щоби мати їх готовими для ратування загрожених банкових інституцій у краю.

РЕОРҐАНІЗУЮТЬ ФАРМЕРСЬКУ РАДУ.

ВАШИНҐТОН. — Генри Морґентав мол., новий голова Федеральної Фармерської Ради, заповідає, що та орґанізація буде цілковито зреорґанізована, а кошти її ведення будуть зменшені на багато мільйонів долярів. І назва буде теж змінена, а то на „Фарм Кредит Адміністрейшен".

ПОПРОЩАЛИ КОРТІСА.

ВАШИНҐТОН. — Сенат розпрощався зі своїм дотеперішнім предсідником Чарлзом Кортісом, заступником президента, котрий відходить від влади разом з Гувером. З тої нагоди сенатори вручили Кортісови срібну тацу, на якій були підписи сенаторів.

Сенатор Робинсон, прощаючи Кортіса, підніс його патріотизм та вірну довголітню службу краєви. Кортіс був у Вашинґтоні 38 років з того 14 років як посол у палаті послів, а 20 років у сенаті. А за останніх 4 роки виконував уряд заступника президента держави.

ЖАЛУЮТЬ ЗА ПОСЛАМИ, ЩО ВІДХОДЯТЬ.

ВАШИНҐТОН. — Демократи так сердечно прощалися зі своїми товаришами-републиканцями у палаті послів, що малося враження, що вони жалують, що зістали вибрані на послів, та що краще було би, щоби републиканці далі оставались у конґресі.

ДАЄ ПРИЗНАННЯ ПРЕСІ.

ВАШИНҐТОН. — Секретар стейту Генри Стимсон, уступаючи з уряду, розпрощався з представниками преси й дякував їм за те, що так щиро з ним співпрацювали та улекшували йому тим робом сповнювання обовязків.

ЯКЕ БУДЕ ТОВАРИСЬКЕ ЖИТТЯ У БІЛІМ ДОМІ?

ВАШИНҐТОН. — Ті, що знають добре смак жінки нового президента, заповідають, що товариське життя, звязане тепер з Білим Домом, буде „повне поваги й великої простоти".

ПОХОВАЮТЬ ВОЛША НА ДЕРЖАВНИЙ КОШТ.

ВАШИНҐТОН. — Нагло померший сенатор Томас Волш буде похований на державний кошт. Президент Рузвелт і місис Рузвелт зложили співчуття вдові по помершім.

СЕНАТ ТАКИ СУДИТИМЕ ФЕДЕРАЛЬНОГО СУДДЮ.

ВАШИНҐТОН. — Коротка надзвичайна сесія нового конґресу буде призначена тільки для найважніших справ. Але це не спинило сенат потягнути до відповідальности федерального суддю, Ґеролда Лодербека з Каліфорнії, за надужиття при назначуванню конкурсових комісарів для ліквідації бизнесів, що опинилися перед банкротством.

САМОГУБСТВО МОЛОДОЇ ПОЕТКИ.

ТЕРИТАВН (Ню Йорк). — Мері Ґідінґер, літ 22, отруїлася газом у ґераджу. Біля тіла помершої лежав манускрипт, у якім було кілька поезій, а між ними довша поема, затитулована „Після смерти". В листі було сказано, що публика певно не оцінить її поем, тому радить віддати їх газетярським репортерам, а вони їх оголосять. Це й репортери дійсно вчинили.

ШПИҐУНСЬКА АФЕРА ВИСОКИХ ПОЧТОВИХ УРЯДОВЦІВ У РУМУНІЇ.

Румунська поліція, т. зв. „Сіґуранца", впала на слід великої шпиґунської орґанізації в букарештенській головній почті. Членами були вищі почтовики, що були на услугах комуністичного Інтернаціоналу. На підставі конфіденціональних відомостей довідалася поліція, що в Букарешті перебуває совітський курієр, який забрав з собою чимало відбиток важних тайних документів.

Дня 27. січня обсадила букарештенська поліція всі входи і виходи почтового будинку, перевела основну ревізію й арештувала 25 урядовців, у яких знайдено приготовані тайні документи і зникаюче чорнило. І на провінції поарештовано багато почтовиків.

БІДА НЕ ХОДИТЬ ЗА ЛЮДЬМИ, А ЛЮДИ ЗА НЕЮ.

Біда не ходить за людьми, а люди самі за нею ходять. Справдилося це на однім ручителю, що прийшов на поліційну стацію в Ст. Боніфес, Ман., щоб зложити поруку за Роджера Лепена, арештованого за удержування дому грі. Він прийшов на поліційну стацію дуже відважно, сказав, що має дім п. ч. 224 Доферін ул. і хоче зложити поруку. Поліційний сержант запитався, як він називається, і ручитель сказав: „Смит". Одначе сержант завважав, що ручитель говорить ломаною англійською мовою. Йому зробилося дивно, чому Смит має говорити ломаною англійщиною, тому постарався розвідатись, чи дійсно згадана хата належить до Смита. Переконавшися, що ні, замкнув Смита. Ручитель опісля сказав, що він властиво називається не Смит, а Джордж Пол і що він Поляк. З того наука, щоби ніхто не називав себе Смитом, як не вміє говорити так, як Смит.

В ПАРИЖІ МОЖЕТЕ ВЖЕ КУПИТИ СОБІ НОВЕ ЛИЦЕ.

Краса лиця дійшла вже в Парижі до торговельного товару. Як не подобається вам ваше лице, йдете до лікаря. Він покаже вам альбом, з котрого можете вибрати лице, яке вам більше до вподоби. Там знайдете кількасот лиць до вибору. З одного лиця можете вибрати ніс, з другого очи, з третього бороду, ще з іншого уха. Ціни переміни лиця залежать від того, чи багато перемін треба робити, однакож зовсім нове лице коштує коло тисячі долярів.

ҐОРАЛЬНЯ В... ПРАВОСЛАВНІЙ ЦЕРКВІ.

В селі Лужків, на Холмщині, в захристії опечатаної від кільканацятьох літ владою церкви влаштовано тайну ґоральню. Подаючи про це, орган Православної Метрополії каже, що цей факт вказує на потребу негайного відчинення і віддання православним усіх зачинених церков, завдяки чому не дійшлоб до подібних випадків.

ЖЕРТВА МОРОЗУ.

Коло залізничого мосту на відтинку Крехович-Брошнів, пов. Долина, знайшли трупа, в якому пізнали селянина Петра Мазуркевича. Лікар ствердив смерть від морозу.

ВІДКРИТО НОВІ НАФТОВІ ТЕРЕНИ В КАНАДІ.

В околиці Юніти в Саскачевані відкрито недавно багаті поклади природнього газу. Впедовзі вивертять там кілька нафтових шибів.

ТРАҐЕДІЯ НА РАДЯНСЬКІЙ ГРАНИЦІ.

Мешканці села Підфилипя над Збручем (пов. Борщів) бачили, як по радянському боці женуть коні в сторону ріки. На санках сиділи дві особи. На самій границі заступив їм дорогу радянський вояк і вистрілив з кріса. Втікачі почали відстрілюватися з револьверів, бажаючи за всяку ціну дістатися на польський бік. Тоді радянський вояк кинув на них ручну ґранату. Наслідок був такий, що один утікач згинув на місці, а другий утік назад на схід.

ВІЙНА И МИР.

Одна цікава статистика дала такий вислід. На протязі останніх 3,421 років було 3,153 війн, а мира було лише 268 років. У тім довгім часі підписано поверх 8,000 мирових договорів.

ЗАБЕЗПЕЧЕНІ РОБІТНИКИ.

В теперішніх часах, коли безробіття руйнує маси робітників, 50 робітників мають забезпечену роботу до смерти; зрештою їх робота не кінчиться ніколи. Хто є ці щасливі? Є це робітники, котрі малюють міст з Фірт оф Форт коло Единбурґу в Анґлії. Щоби помалювати міст з одного кінця до другого, треба їм три роки часу, а коли скінчать цю роботу, починають поновно малювати другий кінець.

МАЦА ДЛЯ РАДЯНЩИНИ.

В Радянщині була заборонена жидівська маца в часі жидівського свята Пасхи. Це зроблено на те, щоби затерти всякий слід якихнебудь релігійних обрядів та звичаїв. Колиж тепер ославлена пятилітка не вдалась і настав загальний голод, американські фармері, що не мають що робити з надміром збіжа, дістали замовлення на те збіже від власників млинів. Замовлення прийшло з Ню Йорку, де одна пароплавна компанія вже робить приготування вивезти большевикам два міліони фунтів маци. Очевидно, радянський уряд постарався закупити лиш американське збіже за беацін і хоче перемінити його на мацу, щоби довго могла зберегтися. Отже аж американське збіже ратує населення Радянщини перед голодовою смертю, хоч Росія за царських часів славилася як шпихлір Европи.

ПОСТРІЛИВ ПОЛІЦАЯ.

До золочівського шпиталю привезли тяжко раненого постерункового Маріяна Бруса з Білого Каменя. Він мав доставити до вязниці якогось арештанта. По дорозі арештований добув нагло револьвер, пострілив поліцая в шию і втік.

ЛЮЛЬКИ НЕБЕЗПЕЧНІ.

У берлінськім інституті, де досліджують недуги рака, ствердили, що рак на губі дістають майже виключно мущини. Із 173 таких випадків 169 були мужеські недуги. А тому, що з них 123 особи курили люльку, ясний звязок між куренням люльки і рака на губі.

ВЕЛИКІ ЗЛОВЖИВАННЯ У ВАРШАВСЬКОМУ МАҐІСТРАТІ.

У Варшаві викрито нову велику аферу. Слідство виказало, що керовник виділу водопроводів у варшавському маґістраті, Адельт, до спілки з касієром Роничем користувалися протягом трох літ касовими вплівами і присвоювали собі велику часть належностей. Висота зловживань сягає суми 800,000 золотих. Адельта, Ронича і ще трох дальших дефравдантів арештовано.

МУРИНИ ПОБИЛИ БІЛИХ.

У Льоанді, столиці Анґолі, португальської західньої Африки, поліційне слідство в справі кількох загадочних убивств викрило ватагу Муринів, яка має на совісти чимало вбивств людей. До ватаги належали 50 Муринів. У викритій поліцією муринській кривїці знайшли отрую, якою Мурини хотіли затруїти криниці в Льоанді, щоби витруїти білих.

ТРЕБА МЕНШЕ КРАСТИ.

Треба менше красти — говорив на вічу в Чернівцях учитель Українець. Сьогоднішня біда дуже докучлива. Біда зачалася тоді, як перестали помірковано красти й крадуть уже міліонами. Крали не по одному міліонови, а по десятках міліонів нараз. Ми терпимо так, що з голоду примираємо, що під потяги кидаємося, божеволіємо. А уряд має гроші, щоби висилати декого до Єгипту, студіювати там світло, або щоби румунську театральну штуку виставляли в Гонолюлю. Одна є поміч: не красти, а ліпше сказавши, менше красти.

В ЦИҐАНСЬКІМ ПОЛОНІ.

Недавно таборували в Чернівцях недалеко Мостової вулиці мандрівні Циґани, промишляючи, як звичайно Циґани. Людям упала в очі 17-літня дівчина, що ходила між шатрами й, видно, не була з Циґанів. Дали про це знати поліції. Поліція знайшла дівчину в шатрі Циґана Георгія Бростіна з Броштен. На переслуханню Циґан признався, що силоміць захопив Тетяну Скальчук з Валківців недалеко Хотина, коли вона верталася домів. Дівчина з плачем оповідала свої муки в полоні. Циґана арештували, а дівчину вислано до її родичів, бо поліція телефонічно розвідалася, що дійсно перед роком пропала безслідно того імени дівчина.

РІЧНИЙ ОБРАХУНОК.

Черновецький цивільний уряд подає отаку статистику: У році 1932 народилися 1,061 хлопців і 909 дівчат. У порівнанню з попередніми роками число породин зменшилося, бо в році 1931 було 2,036, а 1930 року 2,210 новонароджених. У році 1932 було 1,908 випадків смерти, а то 987 мущин і 821 жінок. Зате в році 1931 було 1,647, в 1930 році 1,636 мерців. З цього слідує, що смертність населення побільшилася. В році 1932 цивільний уряд звінчав 887, а розвів 159 пар.

ЗЛОВЖИВАННЯ У СУДАХ.

У Львові арештували секретаря цивільного суду, Рудольфа Бачинського, наслідком зловживань в урядуванні. Це вже третя в останньому часі подібна афера у львівському судівництві.

В ПОЛЬЩІ ЗАСТРАЙКУВАЛИ ВСІ МАЙНЕРИ В КОПАЛЬНЯХ УГЛЯ

ПРОТЕСТУЮТЬ ПРОТИ ЗНИЖЕННЯ ПЛАТНІ, ЯКА Й БЕЗ ТОГО ВЖЕ ЗАНАДТО НИЗЬКА.

ВАРШАВА (Польща). — Копальні вугля в районі Кракова, Дуброви та Шлеську припинили працю через загальний страйк майнерів. На страйк вийшли понад 80,000 майнерів, котрі протестують проти зменшення їм платні на 15%, яка вже й без того занадто низька.

Уряд старається полагодити страйк шляхом переговорів між майнерами та власниками майнів.

ЯПОНЦІ ЗАХОПИЛИ СТОЛИЦЮ ПРОВІНЦІЇ ДЖЕГОЛ.

МУКДЕН (Манджурія). — Японська бриґада військ під командою ґенерала Тадаші Кавагари захопила столицю провінції Джеґол. Китайці старались орґанізувати опір, але в їх військах почалася велика дезерція й деморалізація. Тому Японці досить легко захопили столицю провінції й тепер поспішно наближаються до кордонів північного Китаю.

Здеморалізовані китайські війська тікають з Манджурії на територію північного Китаю й несуть туди пострах та деморалізацію.

ЯПОНЦІ ДОМАГАЮТЬСЯ ЗВІЛЬНЕННЯ КИТАЙЦЯМИ ТЯНДЗІНА.

ШАНҐГАЙ (Китай). — Японське воєнне командування домагається, щоб Китай негайно вивів свої війська з великого торговельного китайського міста Тяндзіна. Китайський уряд рішуго противиться цьому й заявляє, що присутність його військ у Тяндзіні потрібна для охорони життя й спокою чужинців.

Китайський уряд рішив перенести свою столицю з Нанкіна далі в глиб Китаю, бо для нікого тепер нема сумніву, що Японія постарається захопити під свою контролю ріку Янґце та частину північного Китаю.

АНҐЛІЯ ТРИМАЄ ВЕЛИКУ ФЛЬОТУ НА ДАЛЕКОМУ СХОДІ.

ЛОНДОН (Анґлія). — Стало відомо, що на Далекому Сході, на китайських водах, Анґлія зібрала велику свою фльоту. Крім підводних човнів та ріжних допомагаючих кораблів Анґлія має там 21 великих воєнних кораблів. Майже вся анґлійська фльота зібрана в морськім порті в Гонконґу й готова кождого часу вийти на море для воєнної акції.

БЕЗРОБІТТЯ ЗРОСТАЄ.

ПАРИЖ (Франція). — Економічна криза, яка захопила цілий світ, все більше дає себе знати й французькому робітництву. Число безробітних у Франції все збільшується й уряд тепер числить безробітних більш як один міліон, а Франція довший час хвалилася тим, що в ній безробіття не було, коли інші держави вже переживали тяжку кризу безробіття.

СТРАШНІ НАСЛІДКИ ЗЕМЛЕТРУСУ.

ТОКІО (Японія). — Уряд числить, що підчас землетрусу, який був на півночі японських островів 2 березня, згинули 1,535 осіб, крім того 948 пропали без вісти, а 338 тяжко покалічені. Землетрус зруйнував біля 3,000 домів, а більш як 6,000 були залиті водою й дуже ушкоджені.

БРІНІНҐ ЗАКЛИКАЄ ҐІНДЕНБУРҐА РАТУВАТИ НІМЕЧЧИНУ ВІД ҐІТЛЕРА.

БЕРЛІН (Німеччина). — Бувший канцлер Брінінґ, який тепер провадить гарячу передвиборчу кампанію до парляменту, в своїх промовах закликає президента Ґінденбурґа стояти на сторожі конституції. Він кличе президента вратувати від ґітлерівських переслідувань тих, котрі вибирали президента Німеччини, бо самі ґітлерівці на останніх виборах на Ґінденбурґа не голосували.

Не зважаючи на всі репресії проти ворохобників, у Німеччині далі тревають криваві політичні сутички, які вибухають переважно між узброєними ґітлерівцями та їх противниками. Ґітлерівські боєні дружини скрізь уряджують гучні паради. Уряд далі переводить арештування опозиціонерів, а особливо комуністів. Серед арештованих уже знаходиться лідер німецьких комуністів.

АРЕШТУВАЛИ ЗА ҐІТЛЕРІВСЬКИЙ УНІФОРМ.

БУКАРЕШТ (Румунія). — Посол до парляменту Ціолак звився у палаті послів в уніформі, який дуже нагадував ґітлерівський однострій. Він був одягнений в напівовенне убрання зі „свастикою" на рукаві. Посли запротестували рішучо проти його появи серед них у таким уніформі.

Коли посол Ціолак лишив будинок парляменту, поліція арештувала його за ношення неустановленого законом уніформу. Але після того, як посол дав слово, що того уніформу не буде носити більше, його звільнено з арешту. Ціолак є членом погромницької партії професора Кузи.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА:	
Three cents a copy		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Ситі і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За оголошення редакція не відповідає.

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

З Канади належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Тел. „Свободи": Mongomery 5-0498. Тел. У. Н. Союза: Montgomery 5-1858.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ЗАПІЗНО ЗОРІЄНТУВАВСЯ

Вже нераз підносилися поважні голоси, щоби вибирати президента держави на 8 років, а принаймні на 6. Казали, що нововибраний президент потребує перших 4 роки на те, щоби добре опанувати державну машину і зорієнтуватись у державних справах.

І треба признати велику слушність тим голосам, коли мається на увазі адміністрацію уступаючого президента Гувера. Нема сумніву, що його правління припало на надзвичайно важкі часи, яких він не спричинив. Та біда в тім, що він їх не передбачив. Він не знав правдивого положення краю. Тому заповідав, що доведе край до цього, що не буде в Америці домів для бідних. І це є теж причиною, що ратункова акція йшла зпочатку дуже пиняво. Знищений фармер не міг діждатися ратунку, поки сам себе не поратував тим, що сам завів свого роду мораторію на довги. І треба було замкнення тисяч банків і втрати біліонів людських грошей, заки у Вашингтоні взялися за банкову реформу. Щойно тепер приходить до зміни закона про банкроцтва.

Допомогова акція для безробітних кульгала ввесь час, бо Гувер боявся заведення заробітньої пайки і „соціялістичних експериментів", а боронив американську індивідуальність, ініціятиву й самооборону, які нібито противляться допомозі з боку уряду. Та тепер уже всі говорять про конечність федеральної допомоги безробітним.

Гувер розпочав свою адміністрацію від того заключення, що Злучені Держави є самовистарчальним краєм, що вони можуть сконсумувати все те, що продукують, і вдержати далі високу життєву стопу. А закінчує своє урядування щодо цього своєю промовою на недавнім святі Линколна в Ню Йорку, де підчеркує, що ізоляція Америки вже пропала на віки. З економічного хаосу, говорив Гувер, може вийти Америка тільки шляхом спільних змагань з Европою. Вона мусить разом з нею спільно розвязувати економічні проблєми, маючи на увазі, що дійсні воєнні заверухи є тільки наслідком економічної боротьби держав.

Таксамо довго вагався Гувер з мораторією на воєнні довги. А тепер уже виразно признає конечну потребу ревізії воєнних довгів. Чотири роки минули, заки Гувер зорієнтувався, що треба робити. І тому, хоч він зробив і багато розумного то на те тепер не звердають уваги. Кінець діло хвалить, а той кінець сумний.

СПРАВА ГАЛИЦЬКИХ „ЛУГІВ".

(Надіслана стаття).

V.

Політичні події розвиваються тепер незвичайно бистро, просто одна переганяє другу. Цілком несподівано може прийти до нового величезного вибуху, а є загальне переконання, що при першій нагоді **українське питання** вирине у цілій своїй могутній силі.

Якаж і де зорганізована наша фізична, цебто військова сила зможе тоді поперти самостійницькі домагання українського народу?! Ми — крім на жаль, „Лугів" ніде її не бачимо.

Є десь кількасот українських старшин-петлюрівців, приділених до польських частин, та реляції про них кажуть нам вірити, що це осібняки на чужій службі.

Що другий з них носить додаток „ґенштабу", але в це не дуже хочеться вірити, а вже найменше у їх дальші студії над новими поступами військової науки. Петлюрівці в Каліші видають цінні історичні записки **„За державу",** але потрібних **військових впорядів** для всіх родів зброї, з котрими мож би рушити на Велику Україну — вони не видають. Чейже не числять на те, що большевики (хіба на своє безголовя) самі видадуть такі правильники в українській мові. **Андрій Лівицький** царствує у Варшаві у своїй пишній, стисло законспірованій домівці, і ще перед роком видав і оголосив як **„головний отаман"** поклик до „укр. армії і **флоти!"** Але цього року маком сів: пакт неаґресії замурував йому рот! А зрештою — чи мож на тих бувших наддніпрянських старшин числити, коли і сам петлюрівський орґан „Тризуб" пише, що вони зі своїми родинами і досі по московськи говорять!

Найсмішніше, що польська преса все нам цвіркає в очи Німеччиною. Навіть напад на почту в Городку був нібито виконаний за... німецькі марки! Як то? То Данилишин і товариші хотіли експропріювати гроші на почті, тримаючи в кишенях німецькі марки? Чиж можна видумати щось більше безглуздного?

Кажуть, що Німці готуються відбирати у Поляків поморський коридор — отже, значиться, готуються до війни. Отже природна річ, щоби шукати собі союзників в Польщі. А чейже чули вони і про „пацифікацію", і про Ліско, Полісся, Городок і т. п. Але чи витягнули вони з того відповідні висновки? Вони просто задурні на те, а на дурний розум ліку нема. Навіть УВО, чи там УОН, мусить здобувати гроші жертвою життя і свободи молоденьких хлопців.

Прихильники Дашкевича кажуть, що одинокою раціональною доргою пішов таки Дашкевич зі своїм „Великим Лугом". А хто гадає, що є ще інші дороги — хай їх покаже.

А хто хоче пізнати **духа і провідні думки** тої роботи — най читає **„Вісти з Лугу"** (Львів, вул. Коперника 5). Річно вони коштують лише **пів доляра.**

А Ви, Любі Земляки, поставте тепер перед собою питання: чи наша українська Америка має в пору, коли — по словам Б. Лепкого — знов „ударить нам підземний дзвін і сурми заголосять", станути перед культурним світом також так скандально і безпорадно, як станула в роках 1914—1920 і лишити Рідний Край без допомоги і в грошах і в людях? Жиють там з вами й Італійці й Айриші і Литовці і Поляки — то запитайтесь їх, як вони допомагали своїм борцям за визволення. Зокрема **Поляки** — наскільки знаю — дали підчас світової війни **двацять пять тисяч** охотників-леґіонерів по стороні антанти. — А що дасьте Ви цим разом — питаються всі свідомі Україні в краю?

Доходять до нас вісти, що у Вас там є якісь „Січи" — і то якісь і самостійні і гетьманські і чорноморські, але скільки їх є, скільки мають членів та чи вчаться серіозно військового діла — про це не чуємо в Ріднім Краю.

Чуємо, що гетьманські Січи, чи лиш одна Січ, носяться і досі з ґенералом Скоропадським як з писаною торбою, дарма, що він ще з кінцем 1918 року проголосив був федерацію з Росією, а минулого року зрікся в Будапешті перед Мадярами Закарпатської України.

Як можна проголошувати з таким чоловіком свою солідарність?

А зрештою — робіть, як знаєте: орґанізуйтеся, вчіться військового діла, а вже на місці покажеться, як та визволена Україна буде виглядати.

Але науки треба — і то не лиш рядової, але й офіцирської. Знаю, що є між вами і бувші українські старшини, але цього всього замало. А нам треба і штабовців, бо на тих петлюрівських „ґенштабів" (з виїмком хіба ґенерала Всеволода Петрова, котрий тепер з Петлюрівцями нічого спільного не має) — багато числити не можна.

Американський військовий ґенеральний штаб стоїть високо, то треба конче до нього вислати на науку бодай кількох найспосібніших людей. Але треба їм і удержання дати.

Знаю, що у Вас тепер велика „депресія", як і у нас „кріза".

І в большевиків - імперіялістів маси голодують, але їх верхівки на це не глядять, а готуються до війни і на ту ціль нічого не жалують. Адже розходитися буде у тій війні про це, чи мають вони задержати і надалі український чорнозем на користь матушки-Москви — чи ні.

Ви, Брати Американці, мірятися з большевиками щодо грошевих засобів не можете, але й Айриші не могли мірятися з могучою Англією, а таки робили своє. І Ви робіть також. А покищо — потіште бодай нас, в Ріднім Краю, тай прийшліть до наших часописів **точні звіти** про те: скільки тих „Січей" у Вас, скільки є Січовиків, чи вони вчаться військового діла, чи є вигляди на наших ґенеральштабовців з Америки?

Не бійтеся! Нас не засумують і не знеохотять вісти, що у Вас може розгардіяш, мало членів, мало роботи. Нас вже нічого не здивує, але ми хочемо знати всю правду; мусимо знати, на що на випадок потреби можемо числити.

А коли й справді у Вас справи слабо стоять, то ще з цього не виходить, що й надалі мають слабо стояти.

І най Вас це заохочує та підбадьорює, що хоч як нам у Ріднім Краю тяжко жиється, то таки дух у нас бодрий.

Ст. Мурава.

(Кінець).

ДИТИНА Й МИСТЕЦТВО.

Щоби виробити мистецьку культуру у звичайної, пересічної дитини, зовсім не треба примушувати її виучувати техніку мистецтв. Але треба давати їй зчаста нагоду вдивлятись і вслухуватись у правдиво мистецькі твори та пояснювати їх.

Не вчіть вашої дитини насильно рисунків, коли вона не має до них охоти, але ведіть її на кожну виставу правдиво гарних рисункових праць і по повороті додому заводіть із нею пояснювальну розмову на теми баченого. Таке оглядання плястичних, чи драматичних вистав, слухання концертів і т. ін. називає Я. Мамонтів дуже влучно „виучуванням мистецтва". В дальших літах дитини, в середній і вищій школі, повинно це виучування перейти в постійне студіювання спершу рідного, опісля европейського, а далі й загально-людського мистецтва.

Не вчіть вашої дитини безхисту грати на фортепяні, але ведіть її на всі концерти правдивих мистців музики, щоби вслухувалася в їх гру. Вчіть її вже змалечку відріжнювати зачуті мельодії й будьте їй не лиш учителькою, а й провідницею по гористих дорогах освіченої Музи. Нехай вона навчиться при вашій допомозі розуміти й цінити мистецтво.

Доки дитина ще дуже маленька, то вистарчать їй невмілі, хоч іноді й талановиті діточі імпрези; одначе в міру того, як вона стане підростати, а її артистичний смак розвиватися, треба її брати й на мистецькі продукції людей дорослих, а відтак на виступи дійсних мистців. Нехай порівнює. А коли доросте, то скажіть їй, що творення вимагає великих зусиль, праці й муки, та що цілковита мистецька краса й досконалість — недосяжні. Тому нехай дивиться, слухає, насолоджується тим, що бачить і чує, але нехай ніколи легкодушно не осуджує. Бо все те, що досі зроблено в мистецтві, є лише досягненням краси, а не самою красою. Інакше це й не може бути. З хвилею, коли мистецтво осягнулоб свою бажану мету, мусілоб умерти. Люди пересталиб творити та рватися душею до цієї недосяжної досконалости. — („Рідна Школа").

Володимира Жуковецька.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ.

Т. Ш., Шікаґо, Ілл. — Ваш „спешел деліврі" про віче одержали ми в пятницю. А що віче відбудеться у неділю, а „Свобода" дійде до Вас найскорше в понеділок, то вже хочби з тої причини годі було помістити допис. Заразом звертаємо Вашу увагу, що це було властиво оголошення, а не допис. Як ми недавно оголосили, такі оголошення є платні. Та тим разом і на платне оголошення було запізно. Допис помістимо безплатно по вічу і збірці. Зате заповідати віче дописом — не можна.

Д-р Володимир Ґалан.

НА УКРАЇНУ

(З воєнних споминів з 1916 і 1920 рр.).

В филаделфійських часописах появилися статті визначних американських кореспондентів з Харкова з повідомленням, що Україні загрожує нова примара голоду. До цих заключень доходять вони на основі спостережень у цілій низці колективних господарств та сіл.

Окремо згадують про відвідини в колективнім господарстві Болгарів з Америки... Нам відомо, що там є сотки таких господарств жидівських, московських, і все це на Україні року божого 1933...

Так зукраїнізували Україну Болгарами, Москалями, Жидами, а оставшим українським селянам грозить голодова смерть...

Житниця Европи переміняється в пустар... Та не так було в 1916 р.

З Італії на Україну.

По закінченню великого наступу на Італію в тирольських Альпах з початком червня 1916 р. кинено ґрупу артилерії полковника Шлезінґера — в якій я був тоді адютантом — на російський фронт. Там російський генерал Брусилов проломив 5 червня австрійський фронт, захопив поверх сто тисяч полонених та відсунув німецьку й австрійську лінію поза Луцьк.

Поспішним походом наша ґрупа прибула під місточко Ассіяґо до Тріенту, де вона ваваґонувалася та через Інсбрук-Віdeнь відійшла на Краків до Перемишля, а відтак через Камінку Струмилову до Стоянова.

Довгий побут в Альпах пригноблював мене і тому я радів, побачивши рідні сторони, наше рівне Поділля... Перший транспорт, яким їхав штаб і 60 полк полевих гавбиць, задержався в Перемишлі і там я побачив — по двох роках — таке дороге, всім нам знане обличе... пейсатого жидка.

Ще так недавно велася завзята боротьба біля і довкруги Перемишля, та сьогодня зелень покрила все, а одиноким свідком боїв були звалений міст та новопобудовані землянки замісць знищених сільських хат. Полковник не міг налюбуватися красою рівнини та богацтвом краю, порівнюючи їх до убогих тирольських гір. Питався мене, яких напитків уживає наше населення та чи мають у нас вино. Коли наш транспорт знову задержано в Городку Ягайлонськім, я роздобув у начальника стації флящку „галицького" вина, однак воно не „зробило" вражіння... І більше запитів про наше вино вже не було.

Зі стоянова на фронт.

Стоянів був увесь завалений військом та ріжними полевими шпиталями. Виваґонувавшися, ми одержали приказ відійти негайно до м. Горохів, до постою німецької дивізії, якій підчинено всі вісім батерій (два полки) нашої ґрупи.

Зараз за Стояновом ми побачили граничні стовпи і з радістю я зробив перший крок на землю Великої України. Та ця радість скоро минула...

Недалеко від нас на полі, окружені військовими стійками, стояли цілі гурми цивільного населення; між ними жінки, діти, старші та всяка домашня обстановка.

Від вартового ми дізналися, що німецька команда вигнала все цивільне населення з прифронтових сіл і це якраз одна їх частина. Від самих людей я дізнався, що їх прямо ограбили, знущаються над ними та держать їх на полі в голоді, серед дощу, а навіть без усяких ліків. Хто це робив, які частини, я не міг від них дізнатися. Зладивши на борзі звіт з підписом полковника, я заслав його до команди в Стоянові.

Вечером ми вже були в команді дивізії в Горохові, яка примістилася в невеликім дворі, і там ми лишились на вечерю.

На мій запит звідки німецька армія дістає всі ці припаси (яких на італійськім фронті ми вже рік не бачили), якийсь сотник відповів, що німецька армія жиє з краю, в якому перебуває...

Так повних шість літ живила наша Україна ворожі армії, які перебували на її території.

Рормова з комісарем 12 армії.

З кінцем березня 1920 р. полева батерія б. X Гарматнього Полку проходила на фронт проти Поляків під Літин. По дорозі, чи не в Жмеринці, ми стрінули комісаря 12 Армії та мали з ним таку балачку:

Чому большевики вважають можливим заключити мир з німецьким цісарем, а воюють проти Центральної Ради, яка вибрана народом? Як тут розуміти большевицьке „самоопреділеніє?" Чому большевики голосять, що селяни одержать по 20 десятин землі, коли Петлюра дає лише по 15? Чи большевики змінили свою політику?

На це комісар дав таку відповідь, зовсім щиро:

„Нам треба хліба і тому йдемо на Україну, де хліба досить. Відносно земельної реформи, то перед відходом на Україну Троцький сказав нам таке: Коли Петлюра вбере широкі шаравари, то ви вберіть ще ширші. Коли Петлюра обіцює по 15 десятин, то ви обіцюйте по 20. Колиж селяни обробить 20 десятин і буде мати дома повно збіжа, то нічого лекшого як це збіже у нього забрати; то на наступний рік він певно не буде обробляти 20 десятин, а тоді ми і землю йому відберемо".

Так убрали большевики наших селян в широкі шаравари обіцянок, а сьогодня велике їх число на соловецьких островах, в степах Сибіру, або жде голодової смерти на тій же Україні.

С. Ш.

НЕ ОЖЕНИТЬСЯ.

Тому чотири тижні померла Швабикова жінка, стара Паранька. Їй минуло було вже сімдесять літ. Кілька літ пролежала перед смертю. Лише подеколи злізла з ліжка, щоби погодувати кури.

Всю іншу роботу робив Параньчин чоловік Артемко. Навіть варив. Він іще добре держався, хоч йому вже давно минуло сімдесять літ. Дітей не мали. Два сини згинули на війні, одна дочка померла ще давніше. Тимбільше привязалися старенькі одно до одного.

Мовчки підвів мене старий Артемко до хати, в якій лежала покійниця. Плакав наче мала дитина.

Я старався потішити старенького, як умів. Таж жінка, переконував я його, так тяжко нездужала, що поправді йому тепер радіти, що її терпіння покінчилися. Чи Артемко розумів, що я говорив, не знаю. Він плакав увесь час гіренько, сльози спливали по його поораному морщинами лиці й упевняв мене, яка то добра була покійниця:

— Ой так, так, то була жінка! Такої другої не знайду ніде в світі, вірте мені або й ні. Та я вже ніколи не оженюся, ніколи!

Правду сказати, мені й на думку не прийшло таке, щоби старенький Артемко міг ще оженитися. Тому я вірив, що його впевнювання, що ніколи вже не ожениться, мали лише потверджувати його глибокий жаль за небіжкою.

У хаті на лаві довкола сиділи селяни й селянки, дівки й парубки. Балакали, жартували. Ще пізно в ніч чути було з хати голосні розмови.

Може з тиждень після похорону я знову стрінув Артемка. Він рубав сокирою якийсь ґудзуватий пень. Як побачив мене, втер собі полою лице та сказав із глибоким переконанням зі сльозами в очах:

— Ах, Боже, то-то була жінка! Боже, який мені тепер час довгий здається без неї. Вірте мені, або й ні, та я перед Благовіщенням не оженюся. Ні, того я ніколи не зроблю.

Я обережно спитався Артемка, чи він справді думає женитися, чи має вже якусь на приміті, та чи взагалі треба ще йому жінки на такі старі літа... Та щось ближчого годі було довідатися від Артемка. Він знову схопив за сокиру та гатив у той пень, що аж тріски відскакували.

Два тижні опісля ми знову стрінулися. Артемко вертався з церкви. Пристанув, виняв табакирку, зажив табаки й мене почастував і сказав, ховаючи табакирку назад у кишеню.

— Ох Боженьку, то-то була жінка, такої я вже ніколи не дістану! Вірте мені або й ні, а перед Великоднем я не оженюся!

А щоби виправдатися, додав зараз:

— Корова отілиться десь тоді, то потребую господині. Я старіюся, не можу сам один робити всю роботу.

Доки жила Паранька, Артемко міг робити і за двох. Та воно мусить бути дуже тяжко, коротати життя для самого себе.

А сьогодні я знову переходив попри Артемкову хату. Старенький крізь вікно попросив мене до хати.

Постарша, ще крепка жінка сиділа мовчки на лаві біля скрині. Перед нею стояла нова матерія на спідницю.

— Це я в Абрумка взяв на спідницю, бо в неділю наш шлюб, — пояснив мені гордо Артемко.

Я мусів попробувати цей перкаль, чи добрий, чи не ошукав його Абрумко.

А в купі на ліжку аж під стелю сягали повні подушки небіжки Параньки. Чотири роки доглядав Артемко хору. Чи справді мав би він ждати ще довше? Ні, його правда, хочби тому, що ось корова має мати телятко.

— На мою думку першою умовиною для поборення кризи — це поворот довіря.

— Правду кажете. Тому ви повинні мати до мене довіря та позичити мені сто долярів.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ПОЛЬЩА ЗАГРОЗОЮ ЕВРОПИ.

В ч. 7. берлінського тижневика „Дер Штальгельм", з дня 12 лютого 1933 р., поміщено статтю сотника Д. Ярого, затитуловану „Польща загрозою Европи", яку присвячено висвітленню польсько--українських відносин.

Зміст цеї статті такий:

Кордони, які створено Версайським договором, повстали на неправді й інтригах. В той спосіб з Польщі створено Македонію. І як на протязі довгої історії Польща була загрозою мира в Европі, так стала нею і тепер.

Розбоєм пішла вона проти уряду Західньої України. Підступом дістала армію Галлера, яку мала вжити проти большевиків, а зужила її на розбиття Галицької Армії.

Польща допомогла большевикам станути на ноги, бо розбила українські армії, котрі боролися з большевиками. А розбивши українські армії, потім погодилася вона в Ризі з Росією коштом української землі. Большевики закріпили своє панування завдяки Польщі. А Польща дістала й від них вільну руку щодо нищення українського народу і його культури. Тому й не потерпіла досі за „пацифікацію" чи інші варварства. Союз Націй не вдіяв нічого. А Росія збула це варварство мовчанкою.

Все те довело до того, що український нарід зневірився у міжнародню справедливість. І тому всі свідоміші й активніші сили почали горнутися в революційні ряди, себто в ряди Української Військової Організації.

І так українському народови приходиться тепер боротись на два боки, проти двох дикунів: большевицького на сході й польського на заході.

Польща не оборонює заходу перед большевизмом. Навпаки, вона піддержує большевицьку владу, заключає з нею ріжні договори про ненапад і т. п.

Все те згодом доведе до нового воєнного конфлікту, який мусить закінчитися тим, що проголошене підчас світової війни право самоозначення народів буде застосоване до всіх народів у рівній мірі, а тимсамим і до народу українського.

Подав: **Е. Драгінда,**
Ню Йорк, Н. Й.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

ROME, N. Y.

Ukrainians Hold Pre-Lenten Fete.

Eighty Ukrainian families of Rome and vicinity enjoyed an old fashioned Ukrainian festival on Saturday 25, and Sunday 26 at the Ukrainian National Home, on Canal Street. The festival, a pre-lenten affair, was sponsored by the American Ukrainian Citizen's Club of this city.

A program of Ukrainian music was played by an orchestra. The Ukrainian Dancing Club entertained with several dances, the performers wearing native costumes. "Vesper Bells" was sung by the newly organized singing Club, under the direction of M. Ryboc. Children presented a performance showing parents what is taught in the Ukrainian School here.

Among subjects taught is the native language of the Ukrainians.

On Sunday evening the Ukrainian Amateur Circle entertained with the five act play "Hmara" ("The Cloud"), which depicts the life of Ukrainians in Europe. It was given under the direction of Alexander Gadz. The cast was as follows:

Stephene Perog, Peter Slobogian, Olga Bodnar, Paul Gural, Vasil Chuko, Rose Pawelko, Betty Mandziak, Eva Lutwin, Mary Choma, Mr. and Mrs. Peter Gural, Andrew Hladun, Martin Andrews, John Fitsik, Alexander Yaworski, John Perog, John Hladun, and Michael Keslik.

Olga Bodnar.

БОФАЛО, Н. Й.

До організування „Союза Українок".

У визвольних змаганнях за самостійність України наше жіноцтво мусить покласти свої цеголки під будову нашої держави. А це може воно зробити тільки тоді, коли буде зорґанізоване й діяльне.

Читаючи нашу національну пресу, старокраєву й тутешню, бачимо, що всюда зростають відділи жіночої орґанізації „Союз Українок".

На жаль, в нашім місті Бофало не було досі такої орґанізації. Тому дня 20 лютого зійшлися свідоміші жінки, щоби заснувати відділ „Союза Українок".

На нарадах говорив о. С. Мусійчук про організацію нашого жіноцтва в рідному краю і про вагу таких організацій взагалі; нижче підписана орґанізаторка говорила про вагу цеї організації, як тої, що повинна згуртувати наше доросле дівоцтво тут в Америці, а нижче підписана предсідниця говорила про поступ і працю по тих громадах, де є вже „Союз Українок".

Вислід був такий, що засновано відділ „Союза Українок", до якого вписалися кільканацять членниць і вибрано тимчасовий уряд, як слідує: Марія Кіналь, секретарка; Теодозія Шеремета, касієрка і нижче підписані.

На слідуючих ширших орґанізаційних зборах виберється постійний уряд. Нам треба заснувати Союз Українок не тільки для організації себе самих, але і для будучих наступниць-дочок, які повинні знайти в нім своє пристановище і разом з нами, матерями, вчитися, як любити і шанувати свою Україну та як працювати для її визволення.

Мирослава Мусійчук,
предсідниця;

Анна Качор,
організаторка.

ФУЛТОН, Н. Й.

Наша молодь організується.

Дня 5 грудня зійшлися 15 хлопців і дівчат до дому гром. Михайла Лобура й рішили заснувати Українсько-Американський Клюб. Вибрано уряд, до якого ввійшли: Марія Соловій предсідниця, Василь Лобур заступник предсідниці, Рузя Фісієр секретарка, Михайло Соловій касієр. На слідуючих зборах вписалося ще кілька хлопців і дівчат.

В той спосіб взялися ми до гуртування української молоді, котра зачала підпадати большевицькій деморалізації. До клюбу вписалося також кілька старших свідомих громадян. Під проводом Івана Олинського й Михайла Соловія заколядовано на клюб 18 дол. і 50 ц. Клюб, не зважаючи на перешкоди червоних провокаторів, числить тепер уже 32 членів. А це багато, коли зважимо, що в нашій місцевости є всього 50 українських родин та що місцевість заражена московщиною й большевизмом.

Член Укр. Ам. Клюбу.

Фонд Сирітський з днем 31 грудня 1932:

Гнат Марія	в. 40	$300.00
Мохнач Іван	в. 7	41.67
Рапавий Василь	в. 28	150.00
Савко Іван	в. 23	100.00
Товт Іван	в. 84	166.67
Кравець Іван	в. 182	397.26
Конкольняк Анастазія	в. 144	180.00
Вітковський Юрій	в. 48	125.00
Гатала Михайло	в. 34	50.00
Зентичка Іван	в. 80	600.00
Ратковський Микола	в. 77	450.00
Левицький Йосиф	в. 19	500.00
Шкурат Теодор	в. 10	125.00
Попович Теодор	в. 306	166.67
Фединець Тимко	в. 32	244.89
Гнида Павло	в. 272	500.00
Галасінський Адам	в. 132	83.35
Мікля Мартин	в. 197	400.00
Сеневич Микола	в. 304	100.00
Ілько Стефан	в. 102	500.00
Миляр Панько	в. 143	266.67
Забавський Фтадей	в. 40	125.00
Брилевський Петро	в. 301	250.00
Глух Мартин	в. 303	100.00
Венґрин Дмитро	в. 136	400.00
Папуґа Іван	в. 99	200.00
Захарків Іван	в. 174	242.62
Ґіба Ксеня	в. 104	200.00
Слободзян Іван	в. 149	488.65
Музика Петро	в. 225	500.00
Набережний Яцко	в. 19	100.00
Стебельський Мих.	в. 102	139.19
Микитко Василь	в. 330	300.00
Липка Тимко	в. 300	450.00
Мулик Юрій	в. 338	250.00
Козуб Олекса	в. 81	125.00
Гавришків Микола	в. 278	450.00
Ференц Іван	в. 360	700.00
Корчинський Теодор	в. 104	200.00
Окаль Гнат	в. 87	150.00
Граділь Ілько	в. 305	333.34
Кучмій Катерина	в. 36	25.00
Бойко Роман	в. 209	$225.00
Кливак Каспер	в. 67	500.00
Михальчук Лукаш	в. 195	209.40
Швець Іван	в. 300	80.75
Мендак Іван	в. 107	160.00
Цапик Стефан	в. 244	100.00
Василь Михайло	в. 102	375.00
Вітенько Лука	в. 170	250.00
Ващур Андрій	в. 113	150.00
Лазорек Яків	в. 1	100.00
Михайлів Василь	в. 288	600.00
Олійник Ілько	в. 124	300.00
Мазуркевич Григорій	в. 77	348.85
Юзефович Каїтан	в. 370	400.00
Нагребний Тимко	в. 168	433.34
Дзюбан Іван	в. 239	400.00
Фиканич Іван	в. 65	400.00
Маґура Йосиф	в. 170	300.00
Заходняк Стефан	в. 213	600.00
Корсак Михайло	в. 124	450.00
Андрушкевич Мартин	в. 58	200.00
Лазорек Кузьма	в. 153	250.00
Сарабаха Петро	в. 34	250.00
Сидор Марія	в. 104	431.88
Мельник Григорій	в. 321	400.00
Зілінський Франко	в. 296	200.00
Трач Іван	в. 282	416.67
Корчинська Катерина	в. 104	50.00
Савчак Стефан	в. 51	320.00
Носко Флоріян	в. 110	300.00
Шкапій Доська	в. 36	150.00
Зазуля Іван	в. 217	200.00
Криванич Михайло	в. 305	400.00
Кримський Антін	в. 396	300.00
Шабінська Юлія	в. 118	200.00
Шарон Михайло	в. 76	100.00
Одвард Василь	в. 218	216.67
Курик Дмитро	в. 273	300.00
Шмілик Дмитро	в. 247	200.00
Кузьма Макар	в. 87	283.23
Тарбай Василь	в. 38	200.00
Морикін Іван	в. 95	100.00
Карась Катерина	в. 112	1000.00
Чайка Дмитро	в. 32	300.00
Гладкий Стефан	в. 237	700.00
Білик Микола	в. 20	700.00
Сливар Юлія	в. 62	200.00
Швець Яцко	в. 217	225.00
Пашук Павло	в. 62	400.00
Шкарлат Іван	в. 301	250.00
Прибильський Мих.	в. 109	425.00
Дзябка Іван	в. 218	650.00
Мелех Михайло	в. 217	50.00
Кушнір Юрій	в. 288	200.00
Паславський Іван	в. 245	250.00
Міллер Іван	в. 127	433.34
Хорощак Татіяна	в. 295	75.00
Гапа Андрій	в. 83	500.00
Леськів Микола	в. 76	250.00
Ярмій Михайло	в. 76	160.00
Міґаль Микола	в. 63	400.00
Стрильчук Володимир	в. 131	125.00
Ґеці Марія	в. 85	200.00
Заслоцький Іван	в. 179	250.00
Шуґайло Катерина	в. 108	200.00
Грицин Ілія	в. 106	50.00
Ґлова Василь	в. 1	200.00
Бахоровський Андрій	в. 102	500.00
Гамера Анна	в. 112	200.00
Мельник Йосиф	в. 241	1000.00
Кость Микола	в. 182	50.00
Зубик Афтан	в. 63	233.34
Пішко Микола	в. 254	125.00
Кузьма Стефан	в. 300	150.00
Фариник Данило	в. 213	300.00
Шафран Семен	в. 29	300.00
Зварич Іван	в. 364	200.00
Глива Дмитро	в. 104	514.29
Дзят Варвара	в. 108	525.00
Лісняк Микола	в. 136	450.00
Покітинський Михаїл	в. 198	600.00
Терпливець Ілько	в. 159	400.00
Чорненький Григорій	в. 10	300.00
Кіхтан Теодор	в. 274	200.00
Крупа Іван	в. 98	500.00
Войтович Дмитро	в. 147	300.00
Ґерльовський Петро	в. 283	150.00
Руґ Володислав	в. 72	600.00
Олексів Олекса	в. 259	100.00
Вислоцький Марко	в. 239	75.00
Юрчак Микола	в. 69	125.00
Космина Каська	в. 168	320.00
Роман Стефан	в. 254	150.00
Приходько Максим	в. 170	400.00
Ревіляк Йосиф	в. 82	218.82
Кулин Дмитро	в. 230	400.00
Кошельник Іван	в. 324	$400.00
Свербивус Михайло	в. 76	450.00
Свіржко Блажей	в. 81	237.00
Кібало Михайло	в. 137	200.00
Маґун Григорій	в. 24	450.00
Маційовський Валентій	в. 78	500.00
Жебровський Вацлав	в. 213	125.00
Гурляк Іван	в. 122	350.00
Улицький Кирило	в. 270	100.00
Вишняк Михайло	в. 213	500.00
Новак Юстина	в. 156	400.00
Куйбіда Петро	в. 114	300.00
Прокопенко Розалія	в. 112	250.00
Заверуха Іван	в. 217	300.00
Куцій Михайло	в. 217	150.00
Бояновський Стефан	в. 217	100.00
Барищак Анна	в. 311	500.00
Городник Петро	в. 198	200.00
Сворень Василь	в. 326	375.00
Горняк Григорій	в. 27	300.00
Сорока Іван	в. 253	100.00
Лопаца Теодор	в. 170	200.00
Холявський Павло	в. 62	100.00
Новомлинський Іван	в. 85	900.00
Роборецька Катерина	в. 364	450.00
Тарбай Марія	в. 202	750.00
Рудак Пеляґія	в. 170	250.00
Стадник Стефан	в. 191	300.00
Ницько Михайло	в. 273	333.34
Гомішак Марія	в. 29	$500.00
Коваль Анастазія	в. 112	500.00
Згіба Катерина	в. 95	600.00
Сковронська Анєля	в. 112	500.00
Макарович Олекса	в. 81	400.00
Замос Марія	в. 119	200.00
Веселик Іван	в. 45	400.00
Свербивус Йосифина	в. 76	487.50
Салій Стефан	в. 8	400.00
Салій Анна	в. 211	100.00
Орляк Петро	в. 268	200.00
Їж Данько	в. 379	150.00
Крісто Катерина	в. 100	800.00
Коваль Іван	в. 218	200.00
Шедний Микола	в. 91	333.34
Падучак Дмитро	в. 316	350.00
Подлужний Петро	в. 91	200.00
Козак Йосиф	в. 221	400.00
Варґа Марія	в. 223	100.00
Майорчик Антін	в. 113	450.00
Береза Катерина	в. 197	550.00
Михалько Михайло	в. 174	250.00
Петришин Василь	в. 221	600.00
Рачик Михайло	в. 300	450.00
Маруняк Сташка	в. 273	240.00
Дутчак Данило	в. 80	20.00
Куций Теодор	в. 269	125.00
Багній Марія	в. 112	300.00
Баєр Станислав	в. 113	600.00
Чура Михайло	в. 220	100.00
Сташицька Анна	в. 7	325.00
Луцків Василь	в. 143	175.00
Салабай Роман	в. 129	$400.00
Зиндран Ірон	в. 276	245.50
Маркович Стефан	в. 380	200.00
Крупеля Вінцентина	в. 80	200.00
Петрик Катерина	в. 156	800.00
Кушко Катерина	в. 78	300.00
Буняк Кирило	в. 160	400.00
Адамчук Павло	в. 29	450.00
Дмишко Дмитро	в. 6	75.00
Семенюк Іван	в. 371	333.34
Тобіяш Йосиф	в. 149	200.00
Єтковський Йосиф	в. 392	300.00
Козак Данило	в. 84	200.00
Шведюк Анна	в. 276	900.00
Цілінський Віктор	в. 81	50.00
Каратник Стефан	в. 158	350.00
Куйбіда Анна	в. 114	600.00
Фільо Михайло	в. 26	228.59
Нич Олекса	в. 67	600.00
Рибак Михайло	в. 361	300.00
Сербин Юстина	в. 321	100.00
Свистун Федор	в. 144	200.00
Пилипишин Теодор	в. 8	200.00
Кунцьо Йосиф	в. 132	1000.00
Гельчин Микола	в. 282	333.35
Яремчук Стефан	в. 95	400.00
Кріль Петро	в. 163	600.00
Павлина Йосиф	в. 282	400.00
Кріль Стефан	в. 218	500.00
Левуш Гарасим	в. 64	400.00
Бандровський Іван	в. 293	650.00
Павлик Анна	в. 233	50.00
Семанцьо Михайло	в. 28	480.00
Когут Михайло	в. 69	450.00
Федюк Марія	в. 332	300.00
Гайдук Олекса	в. 157	533.34
Гелер Пазя	в. 31	200.00
Дуда Марія	в. 163	300.00
Дацьків Стефан	в. 98	400.00
Посід Дмитро	в. 361	400.00
Ронік Семен	в. 234	750.00
Лукіян Михайло	в. 187	500.00
Напованець Марія	в. 65	500.00
Гринецька Марія	в. 363	400.00
Червак Анастазія	в. 21	200.00
Колодій Катерина	в. 63	200.00
Козевич Кароліна	в. 344	800.00
Лещишин Катерина	в. 304	100.00
Олексишин Іван	в. 280	500.00
Ґаздин Вартоломей	в. 8	400.00
Микитюк Марія	в. 216	500.00
Чучман Іван	в. 221	525.00
Чайковська Анна	в. 110	600.00
Ґинґа Микола	в. 76	666.67
Борик Андрій	в. 74	400.00
Ющик Петро	в. 78	150.00
Чайковський Олекса	в. 295	600.00
Недзєльський Іван	в. 396	100.00
Харко Теодор	в. 137	250.00
Ярошик Петро	в. 175	333.34
Мечніковська Анна	в. 326	270.00
Покіда Петро	в. 191	250.00
Сліпко Іван	в. 102	800.00
Кудрик Степан	в. 44	450.00
Савка Юлія	в. 25	166.67
Гринишин Микола	в. 22	400.00
Гузар Микола	в. 251	250.01
Оресик Яким	в. 164	100.00
Воронка Іван	в. 253	200.00
Мазур Ева	в. 70	300.00
Юрас Катерина	в. 257	250.00
Гойсак Стефан	в. 217	200.00
Депа Микита	в. 400	65.00
Чайковський Петро	в. 110	1000.00
Сарахман Теодор	в. 218	750.00
Химка Павло	в. 86	1000.00
Ковба Іван	в. 217	100.00
Фенцур Катерина	в. 36	530.00
Семенчук Іван	в. 48	200.00
Бтерезенка Іван	в. 230	196.25
Смоляр Серафин	в. 332	428.58
Ковальський Петро	в. 276	250.00
Гомзяк Теодор	в. 334	200.00
Думкович Іван	в. 58	200.00
Олійник Еван	в. 60	125.00
Мартинець Микола	в. 233	200.00
Костек Павло	в. 96	500.00
Гумен Іван	в. 22	1000.00
Штим Прокіп	в. 106	400.00
Матущак Бронислав	в. 247	300.00
Стефанів Йосиф	в. 179	600.00
Казюта Йосиф	в. 248	250.00
Винник Михайло	в. 45	350.00
Борило Михайло	в. 102	400.00
Катинський Теодор	в. 300	333.34
Коцоловський Іван	в. 165	466.68
Луців Франко	в. 8	400.00
Меч Феська	в. 95	275.00
Скібяк Розалія	в. 133	428.58
Німий Іван	в. 192	400.00
Пайлюк Андрій	в. 213	300.00
Зибан Анна	в. 202	375.00
Ґой Катерина	в. 169	450.00
Чугай Теодор	в. 217	400.00
Тимцьо Михайло	в. 23	166.67
Бойчук Гавриїл	в. 111	400.00
Бойко Роман	в. 221	900.00
Шурин Володимир	в. 147	425.00
Шевчук Теодор	в. 310	300.00
Онисько Магдалина	в. 177	100.00
Турко Теодор	в. 63	120.00
Ґречин Антін	вґ 275	400.00
Москалик Кость	в. 28	400.00
Дідух Марія	в. 301	50.00
Харовський Михайло	в. 78	400.00
Рабець Юрій	в. 52	850.00
Лещишин Стефан	в. 99	285.72
Сорочак Юстина	в. 320	875.00
Сорочак Василь	в. 320	750.00
Рудий Олекса	в. 243	500.00
Мощар Сильвестер	в. 185	50.00
Петрина Василь	в. 301	100.00
Мілещук Марія	в. 361	100.00
Романів Андрій	в. 20	600.00
Питель Іван	в. 38	166.68
Ферлей Анастасія	в. 146	250.00
Заремба Юліян	в. 388	1000.00
Квецінь Антін	в. 8	800.00
Явиляк Іван	в. 65	750.00
Ключка Володимир	в. 132	425.00
Чікола Катерина	в. 74	400.00
Голубовський Йосиф	в. 65	450.00
Юрків Кирило	в. 379	400.00
Вавро Пилип	в. 120	1500.00
Кліщ Дмитро	в. 261	150.00
Лата Павло	в. 200	400.00
Лехман Іван	в. 339	700.00
Ґалан Андрій	в. 137	633.00
Левчак Іван	в. 142	300.00
Грибіник Матвій	в. 67	800.00
Луцишин Катерина	в. 36	400.00
Яким Павло	в. 90	800.00
Буґель Анна	в. 12	150.00
Цап Семен	в. 312	700.00
Разом		$120,143.55
Процент		92,886.79

Фонд сирітський з кінцем 31 грудня 1932 остає $213,030.34

В фонді сирітськім є депозитовані всі гроші, належачіся і виплачувані з фонду посмертного, які бенефіти для дітей і осіб правно некомпетентних до відібрання тихже, котрі в протягу трох місяців від дня припадаючої виплати не настановили, занедбали настановити, або не хотіли настановити опікунів до відібрання бенефітів, до яких вони є управнені.

Посмертну запомогу з фонду сирітського виплачується спадкоємцеви повнолітньому, котрий докаже метрикою уродження, або іншим правним документом свій повний вік. Всі повнолітні спадкоємці повинні полагоджувати свої справи за посередництвом відділів У. Н. Союза.

Для всіх спадкоємців, замешкалих в Злучених Державах і Канаді організація виплачує 3% відсотки на рік.

Р. Слободян, гол. фін. секр.

ВІДОЗВА

Трагедія продовжується.

Не встиг замерзнути Дністер, як понеслась нова хвиля втікачів з України. Лише за кілька днів прибуло більше ніж сто втікачів.

Морозу вони чекали як свого порятунку.

Почали тікати вже тоді, коли ще лід був тонкий. Чимало провалилося й потопилося.

Тонучи в холодну й темну ніч, люди боялися кричати, щоб не накликати біди на тих, які повернулися назад, сподіваючися вратуватись.

Декому дійсно пощастило дібратися до румунського берега.

А коли лід став міцнішим — почали йти десятками.

Всі вони обірвані, майже голі, виснажені й голодні.

За нами, кажуть вони, прийдуть тисячі.

Нам нема куди діватися.

Унас нічого не залишилося крім гарячого бажання жити та надії вратувати своє життя й життя наших дітей за Дністром.

Український Комітет це передбачав. Він звернувся до офісу Нансена дати безповоротну допомогу — для ратунку голих і голодних утікачів з України.

Але з офісу відповіли, що він не видає безповоротних допомог.

А хто й звідки може повернути гроші, які потрібно на винайм помешкання, на їжу, на паливо, на медикаменти, на білизну, на перевіз людей по залізниці (коли пощастить улаштувати когонебудь на працю).

Зверталися ми й до чулости нашого громадянства, яке, коли не має великих достатків, то принаймі хоч має дах над головою й шматок хліба.

Не тільки ситий, але напівголодний може дати щось цілком голодному.

На жаль, на наші заклики мало хто відгукнувся.

Передбачаючи нову трагедію, ми хотіли зарадити їй тоді, коли вона була ще тільки біля порога, хотіли приготуватися до неї.

Тепер ця нова трагедія вже в хаті.

І ми особливо гаряче просимо: **Допоможіть Комітетови в організації ним допомоги новим утікачам з України.**

Коли ж на цей раз допомога не буде масовою, не буде негайно, то людей масово будуть відправляти назад. Румунія безрадна сама нести ввесь тягар біженецького нещастя.

Просимо всі українські організації, а також і всіх чулих до лиха свого ближнього, виявити максимум ініціятиви й негайнож всюди у всіх країнах, у всіх селах і містах позакладати спеціяльні комітети для допомоги новим втікачам з України й звестися з нашим Комітетом.

Крім пожертв — одним з найбільш бажаних способів допомоги — булоб добре, щоби поважні та авторитетні організації зараз же звернулися до урядів своїх держав, просячи їх дати змогу перевезти з Румунії певну скількість нових утікачів і примістити їх у себе на працю, чи заопікуватися ними при допомозі громадських та добродійних організацій і сил.

Лихо таке велике й таке очевидне, що не сміє бути байдужих.

Пожертви приймається в Українському Комітеті в Румунії:

„COMITETUL UKRAINIAN",
str. Delea-Veche, 45 București, IV.

Український Громадсько-допомоговий Комітет у Румунії.

АДРЕСА ВИСТАВОВОГО КОМІТЕТУ В ШІКАГО:

Ukrainian Chicago World's Fair Exhibit,
2006 W. Chicago Ave.,
Chicago, Ill.,
U. S. A.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВИ.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Коляда на визвольну боротьбу.

Члени ОДВУ, відділу ч. 12, мало забавлялись підчас Різдвяних Свят. Вони, розділившись на три партії, ходили колядувати на У.В.О. Що филадельфійські Українці цінять визвольну акцію У.В.О., про це буднема ніякого сумніву. Вони за два дні коляди зложили $144.40 на цю ціль, що в цілости вислано на У.В.О. через Обєднання.

Листа ч. I.

Колядували Свистун, Ст. Слободян, Клебан, Марущак і С. Бобяк.

Коляду зложили: І. Сорока (ст.) і о. І. Савчук по 5 дол.; Гр. Штогрин 4 дол.; арх. еп. І. Теодорович і П. Штогрин по 3 дол.; Є. Бобяк 2 дол. 20 ц.; по 2 дол.: В. Сигин, С. Вацюк, Н. Самбір, Й. Шандай, М. Климів, М. Грамяк; по 1 дол.: Т. Пташинський, Т. Слободян, Пачковський, П. Мельник, П. Совірка, Комаровський, А. Малець, Я. Дидюк, М. Бішко І. Кузьбит, Гр. Шагала, Н. Буньо, І. Стебельський, П. Чорний, М. Максимів, Гайовий, І. Белдик, Клебан, Олійник, Н. Смолига, І. Дикан, В. Мущинка, І. Жумутин, В. Сіткевич, Й. Михалюк, І. Олійник, В. Синишин, І. Гриб, Ст. Борис, Г. Михалюк, П. Божик, О. Будай, Радинський, В. Питель, М. Оряяк, Т. Свистун, Г. Марущак, О. Самець, панна Пруницька, М. Григулик; панна Филипкевич 75 ц.; по 50 ц.: Ст. Слободян, П. Савчинський, Й. Білинський, С. Шатинський, С. Крайник, В. Лопушанський, Капраль, Тоганьчин, М. Костів, В. Павлуткович, Журавський, Филипкевич, І. Багрій, Баглай, С. Колодій і Т. Слободян; А. Цюрило 30 цнт.; В. Куриляк 25 цнт.

Листа ч. II.

Колядували: В. Сапелюк, В. Василюк, Т. Наваляний, В. Яремко і М. Шеремета.

Коляду зложили: М. Насвіч 2 дол.; по 1 дол.: В. Семенюк, В. Білокур, Марія Досак, О. Бабяк, М. Головатий, С. Крутій, А. Маньків, М. Струс, Марія Конпа, П. Дубас, Гр. Дмитруш, Дмитро Сухінський, М. Шавалюк, Анна Лужецька; по 50 цнт.: М. Клапко, М. Квасінський І. Кирилюк, А. Журибіда, Д. Матишак, І. Шегда, Г. Шимчак, М. Каричук, П. Качур, А. Наваляний, І. Кіш, Ф. Дубас, М. Курман; М. Шеремета 25 цнт.; дрібними жертвами 5 дол. 15 цнт.

Листа ч. III.

Колядували: В. Канюка, Н. Ворончак, В. Осадчук, Софія Тоганчин, О. Рибачок і Розалія Крет.

Коляду зложили: С. Рутецький і Т. Рутецький по 2 дол.; по 1 дол.: Г. Білецький, І. Затонський, М. Пророчевський, М. Анака, О. Рибачок, Т. Канюка, М. Канюка, С. Пундa, Г. Грицишин, А. Дипутат, М. Коцюк, П. Нагоменюк, С. Садовий, С. Захарчук, П. Мудрий, В. Граб, М. Стрелов, П. Смук, В. Канюка; по 50 цнт.: О. Гусак, М. Бурак, В. Осадчук, О. Горіхівський, М. Терпелюк, І. Парута, П. Туркевич, І. Масенко, Г. Гонта, С. Сенюк, А. Калітан, П. Тимчак, П. Протасевич, І. Захарко, К. Шпікула; по 25 цнт.: В. Григорович, О. Сарабун, О. Кульчицький, К. Кострубак.

Зіставлення:

Листа ч. 1.	$84.00
„ ч. 2.	$27.90
„ ч. 3.	$32.50
Разом всеї коляди	$144.40

Всім жертводавцям щире спасибіг за підтримку визвольної акції.

Організація Державного відродження України в Филаделфії.

БРИДЖПОРТ, КОНН.

На інвалідів.

Нововибраний комітет при українській церкви Покрови Матери Божої урядив для своїх парохіян дня 5 лютого спільний обід.

Підчас обіду були розмови на ріжні теми, як звичайно при забаві. Найбільше було розмов про Рідний Край.

Пан Леон Бих забрав голос і закликав присутних гостей зложити жертву на українських інвалідів. Збіркою занялись панночки: Марта Гошовська та Марія Глива. Було зібрано $6.00.

Пан Бих передав з розпродажі „Сурми" $1.50. Разом сума $7.50, котрі вислано для інвалідів через Обєднання.

Петро Сливінський.

ГАРТФОРД, КОНН.

На Рідну Школу.

Братство св. Івана Хрестителя, відділ 277 У. Н. Союза, вислало через Обєднання зі своєї каси 10 долярів на Рідну Школу в Краю.

Таксамо це братство вислало 10 долярів на виставу в Шікаґо й кличе інші товариства та громадянство поспішити з висилкою своїх пожертв на ту виставу, бо часу вже мало лишилося на її влаштування.

Павло Курко.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Звідомлення Українського Виставового Комітету.

Дня 26 лютого ц. р. відбулося в Українськім Народнім Домі при шестій вулиці підприємство, з якого чистий дохід в сумі $52 призначено на поміч Шікаґовській Виставі.

Щоб роздобути потрібні фонди для нашої участи в Світовій Виставі, Нюйорський Виставовий Комітет, крім влаштування місцевої вистави народнього мистецтва та збірки між поодинокими організаціями і деякими бизнесменами, робив всі можливі заходи, щоб нюйорська громада могла виказатись таким успіхом, який відповідав би її чисельности, свідомости і розуміню цеї, такої важної справи. Чи Громада може похвалитись таким успіхом, хай дає на це відповідь сума зібраних грошей.

Вистава народнього мистецтва, мимо великого розголосу, вимагала грошей і часу, принесла тільки недобір. Збірка поміж організаціями і поодинокими бизнесменами принесла заледви $207.05, „хоч" у Ню Йорку маємо десятки організацій, сотки бизнесменів і тисячі Українців. А підприємство принесло чистого доходу всього тільки $52.

Коли брати пі увагу, що нюйорський Комітет вислав до Шікаґо попередно $207.05, а знову на днях $62, то є $52 з підприємства, а $10 від Тов. ім. М. Шашкевича, від. 94 У. Н. П., а крім того три організації вислали впрост до Шікаґо $72.50, то ціла нюйорська громада зложила на ціль Шікаґовської Вистави разом $341.-55. Це така мала квота, яка ніяк не відповідає вимогам самої Вистави, на яку потрібно найменше $20,000, ні обовязковим, який, відповідно до тих вимог, спочиває на нюйорській громаді. Бо як участь Українців у Шікаґовській Виставі має уважатись загально українською справою, то й так треба ставитись до неї. Тоді на Українців у Ню Йорку, відповідно до їх чисельности, припалоб зложити принаймні 2,000 долярів, а скільки треба булоб зложити, як би брати під увагу ту обставину, що Ню Йорк повинен бути добрим приміром для інших громад?

Горячих відозв, палких дописів і розумових арґументів щодо конечности нашої участи в тій Виставі вже було так багато, що під тим оглядом не можна вже зробити нічого більше. За пропаґандою повинні тепер піти гроші, бо час так короткий, що зволікати довше вже не можемо. Тому кожда організація, кожний Українець і Українка, які дотепер ще не зложили своєї жертви, повинні це зробити негайно.

ЗА УКР. ВИСТАВОВИЙ КОМІТЕТ У НЮ ЙОРКУ:

Д. Галичин, секр.

ҐЕРИ, ІНД.

На виставу.

Коли заглянемо до нашого часопису, то подибуємо вістки і з найменшої української громади в Америці. Люди дають представлення, концерти, скликують віча, протестують против окупантів рідних земель, чи складають жертви на рідний край. Одним словом: працюють для добра рідного краю і свого власного. Та, на жаль, я не бачив уже від двох років ніякої вістки з Ґери, Інд. А чейже тут є споре число Українців, тут є відділ У. Н. Союза, що складається з 50 дорослих членів, є два відділи У. Р. Союза, є Ґетьманська Сотня, є Ґурток Танцюристів В. Авраменка і є якась большевицька „Просвіта". Здавалося би, що така сила людей зорганізованих повинна би робити якусь народню роботу. Але, на жаль, ніхто нічого не робить. Кождий сидить тихо, прибитий горем і депресією, очікуючи ліпших часів і забуваючи, що ліпші часи прийдуть тоді, коли самі візьмемось до корисної роботи. Бачучи те все, члени 100 відділу У. Н. Союзза, як найсвідоміша частина, не могли тому далі спокійно приглядатися. І тому постановили на своїх місячних зборах дня 8-го січня ц. р. прийти з помічю Українському Комітетови Світової Вистави. Ухвалили з каси $5, а таксамо вибрано комітет, котрий мав піти по коляді. До Комітету вибрано таких громадян: Стефан Стечик, Іван Кукула, Іван Лавровський, Т. Клиса. Оті Союзовці пішли по коляді до своїх і чужих і зібрали на світову виставу такі жертви: Тов. ім. Т. Шевченка, від. 100 У. Н. С., 5 дол.; І. Гуменюк, 2 дол.; по 1 дол.: І. Кукула, Т. Клиса, І. Жук, Г. Лавровський, А. Крушинський, І. Лавровський, М. Мондяк, І. Гриневич, А. Цебак, Ю. Садовий, Р. Чучко, Н. Софяк; по 50 цнт.: Ст. Стечик, А. Содловський, Ю. Шумила, М. Олігроцький, І. Берди, І. Борончак, П. Гойда, Н. Родочинський, М. Пойнт, І. Дамян, Д. Виніцький; Л. Клим 30 ц.; по 25 цнт.: А. Деценко, А. Дупіряк, Г. Гобла, Т. Сейка, І. Кузьма, М. Бабяк, Ст. Каменецький, Пігурський, М. Гайвонович, М. Лисак, М. Варивода. Разом $27.55.

Гроші переслано Українському Виставовому Комітетови в Шікаґо, Ілл. Отсею дорогою тов. ім. Т. Шевченка складає щиру подяку всім тим, що ходили від хати до хати і збирали. Додамо, що гром. Микола Софяк назбирав додатково $2.75, які вчислено до згаданого спису.

Громадянин Іван Гуменюк, член від. 100 У. Н. С., хотяй мешкає від Ґери 40 миль, а як учув, що заходами відділу ходили колядувати на світову виставу, прислав до Комітету $2. Коби таких більше!

Тепер треба, щоби ся започаткована хосенна праця відділу продовжувалась, бо це піднесе життя громади.

Іван Лавровський.

ҐЕМТРЕМК, МІШ.

В девяту річницю смерти Ольги Басарабової.

В неділю, дня 19. лютого, Союз Українок у Ґемтремк, Міш., відсвяткував девяту річницю смерти Ольги Басарабової.

У годині 5 пополудні місцевий парох о. Микола Струтинський відправив панахиду за бл. п. Ольгу Басарабову при чисельній участи жіноцтва.

Святочний концерт відбувся вечором у галі Української Хати. Концерт розпочала добре обдуманою промовою громадянка Катерина Стефанів, за що публика нагородила її бурею оплесків.

Концертова програма складалася з жіночо-дівочих сил, бесідниць, співу й деклямацій.

Програма була дуже гарна. Деякі точки були повторені по два рази. Це був дійсно мистецький концерт. За те належиться признання п. Олексі Явному, що так гарно підготовив жіночий хор і солістки. Це признання виявила сама публика, яка не жалувала оплесків хорови й солісткам. Треба теж подякувати артистови Іванови Руньці за вималювання портрету Ольги Басарабової й удекорування сцени. Артист-маляр Іван Рунька є дійсно ідейною людиною, котра ніколи не відмовляється від народньої праці.

Вважаю, що наші матері повинні подбати, щоби до такого свята підготовляти свої діти, як до співу так і до деклямацій. З таких свят дитина виносить добре враження, бо пізнає геройство нашого народу.

Катерина Яремчук.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА".

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

ДІТРОЯТ, МІШ. Тов. Запорозька Січ, від. 76, повідомляє своїх членів, що місячний мітінґ відбудеться в неділю, 12 березня, в годині 1-ій пополудни, у гали де звичайно. Напоминається тих членів, що не всилі за себе платити, щоби старались виміняти свої грамоти на нову систему і або затягнути позичку на свою грамоту, або приняти продовження обезпечення, бо товариство уже за нікого тепер не буде платити. Кождий член тепер може сам себе уратувати, коли хоче бути членом У. Н. Союза. На тім мітінґу є багато справ до полагодження, тому ваша присутність є конечна. — В. Чмирид, предс.; І. Ступецький, кас.; В. Тарас, секр.

ДІТРОЯТ, МІШ. Тов. ім. Івана Франка, від. 146, повідомляє своїх членів, що збори відбудуться в неділю, 12 березня, в годині 1-ій пополудни, в Українській Школі, 12340 Мекей ул. На збори просимо всіх членів, бо маємо важні справи до полагодження. — П. Андрушків, секр.

ОЛІЕН, Н. Й. Тов. Запорозька Січ, від. 363, повідомляє своїх членів, що квартальний мітінґ відбудеться в неділю, 12 березня, в годині 2-ій пополудни. Проситься усіх членів обовязково прибути на цей мітінґ, бо є важні справи до полагодження. Незявившийся член буде караний 50 ц., а урядник 1 дол. — Г. Підскальний, секр.

ФЕНІКСВІЛ, ПА. Бр. св. Ап. Петра і Павла, від. 321, подає до відома всім своїм членам, що мітінґ відбудеться в суботу, 11 березня, в годині 7-мій ввечір, в парохіяльній гали. Проситься всіх членів прийти на означений час, бо є важні справи до полагодження. — Іван Яворський, предс.; Іван Білинський, кас.; Федор Цюх, секр.

ЧЕСТЕР, ПА. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 156, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 12 березня, в годині 1.30 пополудни, під ч. 620 оМртон ул., в Рускім Нар. Домі. Проситься членів прибути на означений час. Члени, котрі виміняли свої старі грамоти на нові, дістануть цего місяця позичку. Тусаму нагоду мають і інші члени, котрі не всилі платити своїх вкладок. Члени, що не вирівнають своїх залеглих вкладок, будуть суспендовані. Однак щоби не бути суспендованим, ще одна нагода, котру вирішив батько Союз, а це виміна старої грамоти на нову, а нові роди дають змогу бути дальше членом У. Н. Союза. — Микола Мідер, предс.; Микола Іщук, кас.; етро Саідло, секр.

ВЕСТ ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Відділ 62 повідомляє всіх місцевих і позамісцевих членів, що місячні збори відбудуться в суботу, 11 березня ,в годині 7-ій ввечір, під ч. 6035 Елмвуд Еве. Кождий член і члениця та родичі дітей мусять платити місячні вкладки, бо в касі нема грошей і рішучо тільки за тих будеться посилати, хто заплатить до У. Н. Союза. Ті члени, котрі не мають чим платити, а хочуть, щоби їх посмертне не було під упадком, зволять змінити грамоти зараз, а не відкладати, бо ще раз кажемо, що тільки за тих будемо відсилати до У. Н. Союза, хто заплатить. — Андрій Мацькевич, предс.; Петро Травка, кас.; Михайло Черкас, секр.

СТЕЙПЛЕТОН, Н. Й. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 211, повідомляє усіх своїх членів, що місячний мітінґ відбудеться в суботу, 11 березня, точно в годині 7.30 ввечір, в гали під ч. 35 Варен ул. Обовязком є кождого члена явитись на означений час, бо є важні справи до полагодження і вибір делєгата на оквенцію У. Н. оСюза. Проситься дітей не присилати з розметом, а явитися самим, кому ходить о добро відділу і організації. Будеться вписувати нових членів до відділу і до Союза. Також розпочато виміну грамот; грамоти приносити тільки на мітінґ. З неявившимися членами поступиться після ухвали. — Д. Фостик, секр.

The Sport Whirl.

ROCHESTER, N. Y.

A Challenge.

As the St. Josaphats team of Rochester has victories over some fast teams in Rochester and other cities, — their last victory being one over the Strong Auburn Ukes by the score of 30 to 26, and as their Manager is sure his team can set back the fast Binghamton team, who have also beaten the Auburn Ukes, he issues a challenge to any Ukrainian team in western New York State. Whoever think they can set back the strong St. Josaphat's, are welcomed to this challenge. A game will be arranged on our court in Rochester or on your court at your home town.

Those desiring games can get them by writing to the manager.

Peter Sandusky,
18 Thomas St.

ТАРЗАН МОЖНОВЛАДЕЦЬ ДЖУНҐЛІВ. (83)

„Це долина леопардів. Тут вони звичайно перебувають", пояснила Ґвінальда здержаним голосом. „У ночі тут ніхто з людей не може вратуватися, не маючи з собою добре узброєної банди людей. Навіть ти не зможеш уратуватися з отим твоїм залізком, яке вбивало лицарів Боґуна", говорила Ґвінальда. „Можливо, що ви маєте рацію й тому ми спробуємо вибратися звідси, не ризикуючи лишатися до ночі", відповів Блейк. Після цих слів він пішов до коня.

Він уже майже підійшов до коня, як побачив, що кінь чимсь сполохався, став дуба, захропів і з силою почав рватися з привязи. Блейк старався його заспокоїти, але не міг навіть приступити, бо кінь дуже рвався й бив ногами. Блейк почав розглядатись, але не чув нічого й не бачив причини, чому кінь так перелякався. Нарешті кінь рванувся з такою силою, що повід перервався й кінь подався геть у ліс. Блейк і Ґвінальда лишилися самі в лісі.

Блейк вихопив з кобура свій револьвер і з ним у руці почав розглядати найближчу гущавину, але нічого не знайшов. Його ніс не міг занюхати того запаху чогось сторонього, що занюхав кінь і чого він так налякався. Блейк нарешті заспокоївся, бо рішив, що нема нічого небезпечного. Ґвінальда стояла поруч з Блейком, також прислухуючись і придивляючись у куці. Вони не бачили, що пара очей приглядалася до них ізза куща.

Лорд Тарзан і сер Бертрам діґнали лицарів Боґуна, коли Блейк з Ґвінальдою вже зник геть за деревами. Лицарі Боґуна тепер відбивалися від лицарів Німру, які напали на них. Тут Тарзан побачив, що проти нього несеться з усеї сили на дужім коні якийсь Боґунів лицар. Для Тарзана це був перший випадок „лицарського бою" й він був ца те цікавий. Він спинив свого коня й приготовився до бою, чекаючи нападу противника.